ОБЯВЛЕНИЕ ПО РЕДА НА ЧЛ. 26, АЛ. 3 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ПРИЕМАНЕ НА НОВА НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО И АДМИНИСТРИРАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ НА ОБЩИНА КУЛА

На основание чл. 26, ал. 3 и ал. 4 от Закона за нормативните актове във връзка с чл. 77 от Административно-процесуалния кодекс и с оглед гарантиране принципите на обоснованост, стабилност, откритост и съгласуваност, Община Кула уведомява всички заинтересовани лица, че открива производство по промяна на подзаконов нормативен акт (наредба).

Предмет на подзаконовия нормативен акт е проект на Наредба за приемане на нова Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Кула.

Формата за участие в производството по издаване на посочения акт от страна на заинтересованите лица и организации са писмени предложения и възражения, които могат да бъдат депозирани в деловодството на Община Кула или на e-mail: obshtina@kula.egov.bg в срок до **17.00 ч. на 29.11.2026 г.**

Срокът за представяне на становища и предложения по проекта на Наредбата е 30 - дневен, в съответствие с изискванията на чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове.

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ПРИЕМАНЕ НА НОВА НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО И АДМИНИСТРИРАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ НА ОБЩИНА КУЛА

1. **Причини за отмяна на действащата Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на община Кула и приемането на нова:**

1.1.Основната причина за предлагането на изцяло нов нормативен акт е необходимостта от пълно привеждане на местната нормативна уредба в съответствие с официалната валута в Република България – еврото. Действащата до момента наредба съдържаше остарели левови компоненти и смесени тарифи (в лева и в евро), което е несъвместимо с действащото законодателство. Настоящият проект предвижда окончателно определяне на всички местни такси, цени на услуги и административнонаказателни санкции единствено в евро.

В процеса на превалутиране, с цел избягване на дълги десетични дроби и улесняване на плащанията, размерите на таксите са заложени като чисти и закръглени суми директно в евро. Тъй като промените засягат текстовете и приложенията в тяхната цялост, от гледна точка на правната сигурност и прегледност е наложително приемането на изцяло нова наредба, която да отмени старата и постигане цели съответстващи на обективната действителност.

1.2.Съгласно изменения в ЗМДТ и ПМС № 93 / 04.04.2023 г. за приемане на Наредба за реда за изготвяне и образеца на план-сметката за относимите разходи за извършване на дейностите по предоставяне на услугите, за които се заплаща таксата за битови отпадъци, и за начина на изчисляване размера на таксата при прилагане на основите се преминава от съществуващия модел за определяне на таксата за битови отпадъци, базиран на промил върху данъчната оценка /отчетната стойност/, към нови видове основи за определяне размера на ТБО.

Отмяната на действащата Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Кула и приемането на нова, са продиктувани от необходимостта от привеждане на таксата битови отпадъци в съответствие с действащите изменения в ЗМДТ от 01.01.2026 г. и в съответствие с правилото „замърсителят плаща“.

През 2026 г. със ЗИД на ЗМДТ влизат в сила нови изисквания по отношение на определянето на размера на таксата битови отпадъци, като с последното изменение на ЗМДТ от ДВ бр. 81/2024г., в сила от 24.09.2024 г., се обнародваха промени, съгласно които новите основи за изчисляване на таксата ще се прилагат от началото на 2026 г., а в края на 2025 г. се отложи за влизане в сила от 2027 г.

Измененията в ЗМДТ възлагат на общинските съвети в общините задължението да приемат основите за услугите по чл. 62 от ЗМДТ, въз основа на които ще се прилага съответният начин за изчисление на размера на ТБО, както и да одобряват план-сметката. Общинският съвет е длъжен да приеме основите за изчисляване размера на таксата за всяка от услугите по чл. 62 от ЗМДТ с наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги. Приемането на тези основи е свързано с изменение на редица текстове от настоящата Наредба с цел въвеждане на новия модел на определяне на таксата битови отпадъци, определяне на видовете съдове за битови отпадъци, които ще се осигуряват, както и условията, при които

лицата се освобождават частично от заплащане на таксата, като всички промени да бъдат извършени във връзка със спецификата на населените места в община Кула и специфичните условия и нужди в малките населени места с фамилни къщи на общината.

Съгласно чл. 67, ал. 4 от ЗМДТ количеството битови отпадъци е водеща основа за определяне размера на таксата битови отпадъци. За приемането на тази основа са необходими следните действия:

- Инсталирането на електронна система за претегляне на борда на автомобила за сметосъбиране изисква време и текуща поддръжка – тези системи или се инсталират в самите контейнери, или на автомобилите за сметосъбиране.
- Измерващите устройства трябва да се калибрират периодично, в противен случай натрупват грешки.
- Доставката и поддръжката на чиповете за маркиране на съдовете за битови отпадъци и електронното изграждане на системата изисква солиден финансов ресурс.

Осигуряването на оборудване и закупуване на нови контейнери и автомобили при системите за заплащане според теглото на отпадъците в индивидуални контейнери с инсталирането на динамични системи за претегляне на автомобилите за сметосъбиране и оборудване на самите контейнери със системи за идентификация, които съдържат информация за потребителя, поддръжката на чиповете за маркиране на съдовете за битови отпадъци и електронното изграждане на системата изисква солиден финансов ресурс, а затруднен достъп на сметоизвозните автомобили до някои имоти и липсата на интернет връзка в някои части от територията на общината, към настоящия момент прави тази система трудно осъществима и неприложима.

Към настоящия момент Община Кула не разполага със свободен финансов ресурс за въвеждане на изцяло електронна система за измерване и отчитане на количествата образувани отпадъци от всяко домакинство, а и при въвеждането размерът на таксата би се повишил драстично и би бил в разрез с изискването за социалната поносимост на таксата.

Новата основа за изчисляване размера на такса битови отпадъци по отношение на сметосъбирането, транспортирането и третирането на отпадъците ще бъде базирана на количеството генерирани отпадъци, определени съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране. Тази основа е най-подходяща за Община Кула с оглед ниското застрояване в общината предимно с еднофамилни и двуфамилни къщи, сравнително ниската цена на контейнерите, наличието на достатъчен брой производители и конкуренция, удобството по отношение на събирането, тъй като отпадъците се събират директно от домовете, лесното обвързване на обема /теглото на отпадъците с отделното домакинство, сезонната обитаемост на някои имоти, възможността за организиране в контейнерни площадки със заключване и обособяването им към конкретна сграда. Предимствата на тази основа са стимулите за ефективно управление на отпадъците - когато жителите знаят, че ще платят само за отпадъците, които генерират, те са по-склонни да рециклират и компостират, както и да намалят общото количество отпадъци. Това води до по-ефективно управление на ресурсите и намаляване на разходите за събиране, транспортиране и третиране на отпадъците. Тази система е по-прозрачна, тъй като ясно показва връзката между количеството отпадъци и размера на таксата. Жителите могат лесно да видят как техните действия влияят на разходите им и това повишава тяхната ангажираност към устойчиво управление на отпадъците. Таксуването на база броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на отпадъците, може да доведе до по-точно прогнозиране на приходите и разходите за общината. Това позволява по-добро планиране и управление на бюджета, свързан с отпадъците. Тази система може да бъде по-справедлива за социално уязвими групи, които живеят в по-малки жилища и генерират по-малко отпадъци. Те няма да бъдат натоварени с високи такси и ще отразява реалното им потребление, а по-големите домакинства имат възможност да заявят по-голям брой съдове за битови отпадъци. Това означава, че домакинствата, които произвеждат по-малко отпадъци, ще плащат по-малко.

Определянето на размера на таксата за битови отпадъци според броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на отпадъците, предлага множество предимства, включително по-справедливо заплащане, стимули за ефективно управление на отпадъците, прозрачност и икономическа ефективност. Тази система е в съответствие с принципа "Замърсителя плаща" и насърчава по-отговорно поведение сред жителите и е в съответствие със спецификите на населените места в Община Кула.

От направения анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на общината и спецификата на района може да се направят следните изводи:

Община Кула има малко постоянно население, има сезонно пребиваващи жители, които притежават наследствени имоти или имат втори дом, както и обекти регистрирани като къщи за гости, където собствениците отдават част или цялата къща за временно пребиваване на хора в града. Това означава, че през различните сезони броят на хората, които генерират отпадъци, варира. Използването на броя ползватели на услугата в имота като основа за определяне на таксата би било трудно за администриране, поради тази сезонност и притока на хора, които не са постоянно живеещи в града.

Наличието на имоти на граждани, които са сезонно пребиваващи – притежаващи наследствени имоти и граждани чието жилище не е основно и постоянния и настоящ адрес е в друго населено място, оставяйки чувалите си с битови отпадъци пред имота преди тръгване, а не в определения в графика ден за събиране на отпадъците, създават предпоставки, чувалите да бъдат разкъсани от животни, отпадъците разпилени и замърсена околната среда, по тази причина основата за изчисляване размер на частта от таксата за битови отпадъци според индивидуално определеното количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост е неприемлива.

След направения анализ на спецификата на Община Кула, социално-икономическите характеристики на населените места, както и с оглед на принципите за справедливост и съразмерност при определяне на местните такси, се предлага като основа за изчисляване размера на таксата за услугата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ да бъде приета.

На основание гореизложените мотиви за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината най-справедлива и адекватна на спецификите в община Кула е основата разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот.

Изборът на тази основа освен от анализа относно горния анализ е мотивиран от следните допълнителни съображения:

1. Обективност и лесна приложимост – площта на имотите е ясно определен и документално установим критерий, който не зависи от субективни фактори и позволява еднакъв подход към всички собственици.
2. Връзка между ползването на публичните пространства и площта на имотите – по-големите по площ имоти генерират по-интензивно ползване на териториите за обществено ползване, както по отношение на достъп и движение, така и по отношение на поддържането на прилежащата инфраструктура.
3. Съответствие със ЗМДТ – предложената основа е една от изрично предвидените в закона възможности, което гарантира законосъобразност на решението и неговата устойчивост при прилагане.
4. Справедливост – този подход разпределя разходите пропорционално спрямо характеристиките на имота, а не спрямо броя на ползвателите, което би било трудно за администриране и често неточно отразяващо реалността.

Същевременно е от съществено значение за Община Кула да има действаща, актуализирана, законосъобразна и ефективна Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, тъй като таксите и цените на услугите са в основата на всяка дейност на община Кула и от съществено значение за приходите на общината, в случая и съобразени с план-сметката и разходите, които общината ще прави по предоставяне на всяка от услугите по чл. 62 от ЗМДТ.

II. Цели, които се поставят с приемането на Наредбата, са:

Основната цел на проекта е осигуряването на стабилност, яснота и законосъобразност при определянето на местните плащания. Използването на изчистени и закръглени размери в евро постига следните цели:

Защита на интересите на гражданите: Определянето на новите размери в евро гарантира, че няма да има неоснователно увеличение на общата административна и финансова тежест за населението.

Административно улеснение: Премахването на сложните стотинкови баланси (центове) ускорява обработката на плащанията на касите на общината и свежда до минимум риска от технически грешки при обслужването.

Правна яснота: Създава се единен, изчистен и лесен за ориентиране ценови документ за гражданите и бизнеса в Община Кула.

Подзаконовият нормативен акт да бъде синхронизиран с нормативния акт от по-висока степен, а именно: Закона за местните данъци и такси, като се съобразят измененията и допълненията на този закон, направени с бр. 88 от 2017 г. на ДВ, в сила от 1.01.2020 г., с многократно отлагане на влизането в сила на промените, и се приемат задължителните решения на Общинския съвет за определяне размера на ТБО.

Проектът на Наредбата е подготвен с цел своевременно приемане на подзаконовата уредба във връзка с влизането в сила от 1 януари 2026 г. /след последното отлагане на влизането в сила на измененията на ЗМДТ с бр.113 от 23.12.2025 г. на разпоредбите на ЗМДТ относно определянето на такса битови отпадъци според количеството на битовите отпадъци, съобразно установените в Закона нови основи, като се изключва възможността това да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти или тяхната балансова стойност. Цели се да се управляват по-ефективно различните видове отпадъци, сметопочистването, сметоизвозването, рециклирането и разделното събиране на отпадъци на територията на Община Кула. Наредбата урежда обществените отношения, свързани с екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Кула с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците

върху човешкото здраве и околната среда. Същата регламентира задълженията на физическите и юридически лица, относно дейности, свързани с управление на отпадъците и опазване и поддържане на чистотата на територията.

III. Очаквани резултати от приемане на Наредбата.

Очакваните резултати са свързани с постигане на пълно съответствие с националното законодателство и оптимизиране на касовите операции. Тъй като новите размери следват логиката на разумен баланс (някои стойности се коригират минимално нагоре, а други – надолу за постигане на кръгли суми), не се очаква съществено изменение в общия обем на приходите в общинския бюджет. Промяната има изцяло неутрален и балансиран финансов характер за общината.

Приемането на нова Наредба ще спомогне за създаване на условия за решаване на проблемите със замърсяването на околната среда на територията на община Кула, по-голям контрол върху образуването, изхвърлянето, третирането, депонирането и др. дейности, свързани с отпадъците. Наредбата е инструмент за постигане на дългосрочен план за ефикасно управление на отпадъците и по-чиста екологична среда, повишаване ефективността на сметосъбирането, сметоизвозването, рециклирането и разделното събиране на отпадъци в община Кула, както и по-справедливо разпределение на тежестта на таксата битови отпадъци между населението и бизнеса.

IV. Финансови средства, необходими за прилагането на Наредбата:

Проектът на предлаганата наредба няма да е свързан с изразходване на допълнителни финансови средства от общинския бюджет, както и с ангажирането на допълнителни човешки ресурси.

Всички дейности по поддръжка на софтуерните системи за плащане се извършват в рамките на текущата издръжка на общинската администрация.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предлаганата Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени за услуги на община Кула е в съответствие с нормативните актове от по-висока степен – Закона за местните данъци и такси, както и с тези на европейското законодателство – Рамкова директива за отпадъците /Директива 2008/98/ ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19.11.2008г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви /изменена с Директива /ЕС/ 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30.05.2018г. за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците. Принципът „Замърсителят плаща“ е заложен в Договора за функционирането на Европейския съюз /чл. 191/, чийто смисъл се състои в това причинителите на отпадъци да поемат отговорност за тях, да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве, да се отчитат разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, при определяне цената на услугите, като причинителите и притежателите на отпадъци да отговарят за разходите за третирането и транспортирането им. Предлаганият проект на наредба е разработен в съответствие с европейското законодателство, свързано с тази материя, предвид съответствието на основните нормативни актове с тях, както и с Европейската харта за местно самоуправление е документът, подчертаващ необходимостта от отчитането в правните актове на всички особености на местните структури с оглед задоволяване на потребностите на населението по места чрез ефективно местно самоуправление.

Изготвил:
адв. Надежда Веселинова

Д-Р ВЛАДИМИР ВЛАДИМИРОВ
Кмет на Община Кула